

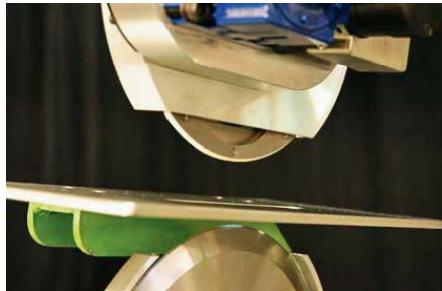
Ostalo

Bolder

Tvrtka *Bolder Automation* iz Limburga posvetila se automatiziranju postupaka ekstrudiranja. Bavi se pretežno softverom, npr. za gravimetriku.

Dienes

Njemačka tvrtka *Dienes* izložila je netlačnu rezalicu *Twin-Cut* za uzdužno rezanje plastike, papira, netkanog tekstila itd. (slika 10). Rezna brzina je od 0 do 2 500 m/m. Svi potrebitni podaci pohranjeni su u računalu.

SLIKA 10 - Dienesov rezni par

J. Schmalz

Njemačka tvrtka *J. Schmalz GmbH* specijalist je za opremu namijenjenu unutrašnjem transportu, a koja uključuje podtlачne dobačne elemente i kranove. Riječ je o potlačnim crijevnim podizalima granulata *Jumbo* i *VacuMaster* te aluminijskim zakretnim kranovima (zakretni kutovi 180° i 270°). Tvrtka je izložila pumpu za stvaranje podtlaka *SBP* (nj. *Schmalz Base Pump*). Prikazan je i tlačni preklopnik koji služi kao mjerni element ili uklopnik za sigurnosno nadgledanje tlačnih sustava.

VITRONIC

Brza obradba slike u industriji, logistici i prometu temeljni je zadatak njemačke tvrtke

VITRONIC. Trajni nadzor omogućuje potpunu kontrolu procesa. Sustavi za obradbu slike omogućuju dvodimenzionalni i trodimenzionalni prikaz slike, ispitivanje kvalitete proizvoda i vođenje procesa. Rješenja se primjenjuju u automobilskoj i farmaceutskoj industriji te u proizvodnji solarnih ćelija. U logistici se radi o kontroli tokova materijala, otpremi paketa identificiranjem adresa, barkodova itd. Tipična namjena *VITRONIC-OVIH* proizvoda u prometu je nadgledanje tekućeg prometa, podizanje i spuštanje rampi.

Zavarivanje, rezanje i pisanje

O tim područjima nema pojedinačnih izvještaja. Međutim, u samo pola stoljeća laser se nametnuo kao moćno sredstvo djelovanja, alat pri zavarivanju obradbi odvajanjem i pisanju na podlogu, ali i pri srašćivanju (sinteriranju), kaljenju, čišćenju i kontroli kvalitete.

Instituti

Na ovakvim izložbama njemački instituti rado sudjeluju. Jedan od njih je *Institut für Kunststoffverarbeitung* iz Aachena. Taj institut još od doba prof. G. Mengesa radi pod motom *istraživanje za praksu*, a što je uspješno nastavio i njegov nasljednik prof. W. Michaeli. Za tako orijentirane institute, izložbe poput *K'07* dobrodošlo su mjesto za susrete s ljudima iz prakse. Ovaj put u središtu je nekoliko dostignuća. Optika je označena jednom od ključnih tehnika 21. stoljeća. Pokušalo se injekcijskim prešanjem dobiti velikoserijsku replikaciju slobodno oblikovanih optičkih dijelova od plastike.

Zaključak

Objavljena su tri izvještaja o izložbi plastike i gume *K'07*. Još nedovoljno, ali naznačena

su ipak, prema izboru izvjestitelja, najzanimljivija dostignuća.

Prema svim pokazateljima *K'07* bio je vrlo uspješan sajam. Zadivio je brojnošću inovacija. Naime, radi se o usavršavanju već vrlo sofisticiranih materijala, proizvoda, postupaka i opreme.

Redaktor preuzima odgovornost za prognozu o neselektivnom promicanju svega iz polja, poljoprivrednih kultura, uzgojina za plastiku. Biomasa da, ali koja ne uključuje hranu i pretvaranje šuma u polja za hranu strojevima umjesto čovjeku. S protokom vremena taj zaključak o opravdanom i neopravdanom korištenju poljoprivrednih kultura dobiva sve više pristaša. Kako je za sada riječ o količini manjoj od 1 % ukupne proizvodnje plastike, postavlja se pitanje koji su stvarni ciljevi korporacija i multinacionalnih kompanija da toliko nastoje na pretvaranju hrane u plastiku i još više u biogorivo. Osim dodvoravanja najširoj javnosti. Trebalo bi više naglašavati one uspješne primjene plastike i gume u sve dinamičnijem globaliziranju, osobito informacija.

Sajam u Düsseldorfu pokazao je još jedanput snagu Europe na području plastike i gume, a osobito SR Njemačke, koja je na tom području u svijetu i dalje broj jedan, osim po proizvedenim količinama polimera.

Rad izvjestitelja na ovakvim izložbama vrlo je naporan. Odjel za tisak *Messe Düsseldorf* s dugogodišnjom voditeljicom Evom Rugenstein na čelu uložio je maksimalan napor da olakša rad vrlo brojnim izvjestiteljima. Neki su od njih profesionalci, neki to rade iz potrebe da se upoznaju na mjestu zbivanja s novostima i da ih prenesu čitateljstvu, pa tako i ovoga časopisa.

Mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) o istraživanju utjecaja bisfenola A na ljudsko zdravlje

Europska je komisija 22. rujna 2008. zatražila od EFSA-e procjenu istraživanja o uzročnoj povezanosti između koncentracija BPA u urinarnom traktu i zdravlja odraslog čovjeka, koje je objavljeno u *Journal of the American Medical Association* (JAMA) 16. rujna 2008. (Lang et al.). EFSA je zaključila kako jedna studija ne pruža dovoljno dokaza o uzročnoj povezanosti između izlaganja BPA i zdravstvenih stanja koja su spomenuta u istraživanju, kao što je bolest srca, dijabetes i povišeno djelovanje jetrenih enzima. Prema tome, EFSA smatra da nema potrebe za revizijom dopuštenoga dnevног unosa BPA koji je predložen 2006. Autori su u istraživanju utvrdili: *više koncentracije BPA u urinarnom traktu povezane su s povećanom učestalošću kardiovaskularnih bolesti, dijabetesom i abnormalnostima jetrenih enzima*.

U istraživanju su mjerene koncentracije BPA u uzorcima urina pojedinih osoba. Ti se podatci mogu primijeniti za procjenu izlaganja BPA unutar 24 sata od uzimanja uzorka. Međutim, nema informacije o izlaganju tijekom vremena koje je potrebno za razvoj bolesti, kao što je dijabetes i kardiovaskularna bolest ili promjena u

djelovanju jetrenih enzima. Iako su autori studije pokušali isključiti nekoliko uobičajenih smetnji, odnosno šumova, opažena povezanost između urinarnog izlučivanja BPA i stanja koja su navedena može biti slučajna ili izazvana neidentificiranim šumovima.

Stoga je zaključak EFSA-e kako istraživanje ne pruža dovoljno dokaza o uzročnoj povezanosti između izlaganja BPA i zdravstvenih stanja koja su navedena. Stajalište EFSA-e je kako nema potrebe za revizijom dopuštenoga dnevнog unosa BPA koji iznosi 0,05 mg po 1 kg tjelesne mase na dan.

Iako je mišljenje EFSA-e povoljno za bisfenol A, to nije i jamstvo da Europska komisija neće donijeti posebne mjere. Ako pritisak medija ostane velik, vrlo je vjerojatno da će Komisija donijeti političku odluku i odlučiti se za veće ograničenje migracije bisfenola A u primjenama za dojenčad i malu djecu, tj. kod bočica za djecu i hrane za dojenčad u limenkama čija je unutrašnjost prevučena epoksidnom smolom.

Maja RUJNIĆ-SOKELE